

ENNE TÖÖLE ASUMIST:

Tea, kes on tööandja

- Tööle asudes on tähtis teada oma tööandja usaldusväärsust ehk kas tööandja peab kinni kokkulepetest töötasu maksmisel.
- Kontrolli tööandja tausta sotsiaalmeediast ja avalikest andmebaasidest.
- Töötasu maksmata jätmine, ebainimlikud töötingimused, töötaja seisundi ärakasutamine ja vale informatsiooni andmine töötingimuste kohta viitavad inimkaubandusele.

Küsi tööandjalt kirjalikku töölepingut!

- Tööleping peab sisaldama tööülesannete kirjeldust, töötasu suurust, töö- ja puhkeaega, töö tegemise kohta, põhipuhkuse kestust, töötingimusi.

Enne tööle asumist peab tööandja töötajat juhendama (kirjaliku ohutusjuhendi alusel) ja korraldama väljaõppe (praktiline õpe kogenud töötaja juhendamisel).

- Juhendamine ja väljaõpe peab toimuma keeles, mida töötaja mõistab.
- Juhendamise käigus peab tööandja tutvustama töökeskkonna riskianalüüsi, kust saab teada, millised ohud võivad töös ja töökeskkonnas esineda ning kuidas võimalikke tervisekahjustusi vähendada või vältida.

Tööandja peab töötajale korraldama **tervisekontrolli töötervishoiuarsti juures**.

Tööandja peab töötajale vajadusel andma **isikukaitsevahendid** (näiteks müras töötamiseks kuulmiskaitsevahendid) ja tööriided, kui töö on tolmune, määriv või toimub külmas.

Töötaja peab teadma, kes on **esmaabiandja** ja kelle poole ettevõttes pöörduda töökeskkonnavalaste küsimuste või probleemidega.

TÖÖTASU:

- Töö eest makstav tasu ei tohi olla väiksem kui Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud **töötasu alammäär**. Sama kehtib juhul, kui tegemist on lähetatud töötajaga, keda saadetakse Euroopa Liidu liikmesriigist Eestisse, välja arvatud juhul, kui lähetusriigi töötasu alammäär on kõrgem kui Eesti oma. Kui välismaalane tuleb väljastpoolt Euroopa Liitu (näiteks viisa, viisavabaduse, elamisloa alusel) ja sõlmib vahetult töölepingu Eesti tööandjaga ja tema viibimise eesmärk on töötamine, mis peab olema eelnevalt Politsei- ja Piirivalveametis, siis sellisel juhul töötasu suurus **ei tohi olla väiksem kui Eesti aasta keskmine töötasu**.
- Töötasu makstakse palgapäeval, mis peab olema kindlaks määratud konkreetse kalendripäevaga (näiteks iga kuu 5. kuupäeval).

- Eestis on täistööaeg **40 tundi nädalas**. See tähendab, et tööpäev kestab 8 tundi päevas.
- Kui töötatakse tööajagraafiku alusel, siis tööpäev võib olla pikem. Kalendaarse kuu tööajanorm on 152 kuni 184 töötundi.
- **Kui töötatakse üle kokkulepitud tööaja, siis on tegemist ületunnitööga.** Ületunnitöö tegemises peab kirjalikult kokku leppima (näiteks kirjavahetus või sõnumid). Ületunnitöö hüvitatakse tasustatud vaba aja andmisega või 1,5-kordse töötasuga.
- **Ühes töövahetuses saab töötada koos ületunnitööga maksimaalselt 13 tundi.** Ühe tööpäeva lõpust järgmise alguseni peab jääma vähemalt 11 tundi puhkeaega.
- Vähemalt kord seitsme päeva jooksul peab olema **36** (kui töötatakse tööajagraafikuga) **või 48** (kui töötatakse esmaspäevast-reedeni 8 tundi päevas) **tundi puhkeaega**. 11 tundi puhkeaega ei ole osa 36- või 48-tunnisest puhkeajast, vaid peab sellele eelnema. See tähendab, et rohkem kui 6 päeva järjest töötamine ei ole lubatud.
- Tööandjal on kohustus anda töötajale **30-minutiline vaheaeg** (lõunapaus) vähemalt kuuetunnise töötamise kohta. Lisaks peab töötaja saama tööaja hulka arvatavaid (tasustavaid) puhkepause, kui töö on füüsiliselt raske, näiteks raskuste käsitsi tõstmisel. Puhkepause peab saama ka vaimselt pingelise töö puhul.
- Puhkepausideks peab olema **olmeruum**, kus on seljatoega toolid.
- Töötajal on õigus igal aastal saada **tasulist puhkust vähemalt 28 päeva**.

TÖÖLEPINGU LÕPPEMINE

- Kui töötaja soovib töölt lahkuda, peab sellest **tööandjale teatama kirjalikult vähemalt 30 päeva varem**. Poolte kokkuleppel saab töölepingu aga igal ajal lõpetada.
- Kui töölepingut soovib lõpetada tööandja, peab ta seda kirjalikult põhjendama.
- Töötaja võib alati ülesütlemise vaidlustada **töövaidluskomisjonis**.
- Töölepingu lõppemisel peab tööandja maksma töötajale väljateenitud töötasu ja hüvitise kasutamata puhkuse eest.

Kasulikud kontaktid:

- **Tööinspeksioon:** telefon 640 6000 ja e-post jurist@ti.ee
- **Politsei- ja Piirivalveamet:** telefon 612 3500 ja e-post migrationadvice@politsei.ee
- **Maksu- ja Tolliamet:** telefon 880 0811 ja e-post emta@emta.ee